

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Pojęcie i specyfika wzoru osobowego na tle pojęć pokrewnych	11
Wprowadzenie	11
1.1. Osoba znacząca	12
1.2. Wzór i wzorzec osobowy	21
1.3. Model	26
1.4. Autorytet	27
1.5. Inne zbliżone pojęcia	33
1.5.1. Lider	33
1.5.2. Mentor (mistrz)	36
1.5.3. Tutor	38
1.5.4. Coach	40
Rozdział 2. Mechanizmy oddziaływania wzoru osobowego	44
Wprowadzenie	44
2.1. Oddziaływanie wzoru osobowego w kontekście procesów społecznego uczenia się	47
2.1.1. Naśladownictwo	49
2.1.2. Modelowanie	53
2.1.3. Identyfikacja	58
2.2. Procesy leżące u podstaw przyswajania wzorów osobowych	68
2.3. Czynniki sprzyjające oddziaływaniu i przyswajaniu wzorów osobowych	72
2.4. Znaczenie wzorów osobowych w kształtowaniu zachowań społecznych związanych z płcią	78
Rozdział 3. Rodzaje wzorów osobowych	83
Wprowadzenie	83
3.1. Wzory o szerokim i wąskim zasięgu oddziaływania	87
3.2. Wzory rodzinne, edukacyjne, partnerskie i zawodowe	88

3.3. Wzory pozytywne i negatywne	93
3.4. Wzory realne i fikcyjne	96
3.5. Wzory asymilowane dobrowolnie i narzucane	97
Rozdział 4. Rola wzorów osobowych na różnych etapach rozwoju jednostki	100
Wprowadzenie	100
4.1. Oddziaływanie wzorów osobowych na wczesnych etapach cyklu życia	107
4.1.1. Rodzicielskie wzory osobowe i ich znaczenie	107
4.1.2. Rodzice jako wzory osobowe we wczesnym, średnim i późnym dzieciństwie	111
4.1.3. Wpływ wzorów pozarodzicielskich	118
4.2. Oddziaływanie wzorów osobowych w adolescencji	124
4.2.1. Wzory osobowe w obszarze relacji z rodzicami	124
4.2.2. Nauczycielskie wzory osobowe	132
4.2.3. Wzory osobowe w obszarze relacji rówieśniczych	136
4.3. Oddziaływanie wzorów osobowych w dorosłości	141
4.3.1. Dorosły wobec wzorów osobowych	142
4.3.2. Dorosły jako wzór osobowy	149
Rozdział 5. Wzory osobowe a współczesność	154
Wprowadzenie	154
5.1. Czynniki utrudniające formowanie się (wartościowych) wzorów osobowych	156
5.2. Konsekwencje braku (niedostatku) wartościowych wzorów osobowych	160
5.3. Dewaluacja autorytetów i jej społeczne skutki	164
5.4. Specyfika współczesnych wzorów osobowych	169
Zakończenie	174
Bibliografia	181
Indeks nazwisk	201
Personal models in human development (Summary)	207